

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Визначення поняття «кафедра», яке дає енциклопедичний словник, досить сухе і знеособлене: у вищому навчальному закладі головне об'єднання науково-педагогічного складу з однієї або кількох споріднених дисциплін. Утім більшість викладачів навряд чи зверталися до словникової термінології, з хвилюванням переступаючи поріг кабінету, який і є тим магічним місцем, що іменується КАФЕДРОЮ. Для тих, кому випала щаслива нагода працювати на кафедрі історії України Полтавського державного педагогічного університету, це, передусім, колектив однодумців, висококваліфікованих педагогів і науковців, патріотів держави, історії якої вони навчають студентів, де панує повага до традицій факультету і університету, атмосфера творчого неспокою, дух новаторства і постійних наукових пошуків, співпраці з студентською молоддю. Сьогодні кафедри історії України, професорсько-викладацький склад якої представлений викладачами різних поколінь, багатогранне, насичене цікавими формами роботи і планами на майбутнє. А з чого все починалося? Де витoki історії одного з найважливіших підрозділів історичного факультету? Вони закладалися наполегливою працею попередників – фундаторів одного з найстаріших педагогічних вишів.

З утворенням у 1914 році Полтавського учительського інституту з трирічним терміном навчання постало питання забезпечення всебічної освітньої підготовки студентів. Однак поділу на кафедри тоді не існувало, і здебільшого викладачі забезпечували викладання відразу кількох дисциплін, в тому числі і історії. Звісно ж, імперське трактування історії унеможливлювало вивчення історії України як самостійної дисципліни.

Традиції історичної освіти, спрямованої на глибоке вивчення вітчизняної історії студентами, формувалися в період Української революції, коли в Полтаві на базі Українського народного університету при музеї губернського земства восени 1918 року виник Історико-філологічний факультет як державна вища школа.

Важливим етапом у розвитку навчального закладу стало об'єднання в квітні 1921 року Полтавського педінституту й Історико-філологічного факультету та створення на їх базі інституту народної освіти. Підготовка вчителів історії набуває нового імпульсу з утворенням у складі словесно-історичного відділу соціально-історичного факультету. Організацією навчально-методичної роботи викладачів займалися предметні комісії, котрі багато в чому нагадували сучасні кафедри. Історичні дисципліни входили до суспільствознавчої комісії. Кафедри ж розглядалися як науково-дослідні установи, які діяли не тільки при ІНО.

1920-ті роки, позначені здобутками національно-культурного відродження, були періодом спалаху інтересу до історичного минулого українського народу, плідних пошуків нових напрямів і методів наукових досліджень. У самостійну галузь історичної науки переростає історичне краєзнавство. Його розвитку великого значення надає Всеукраїнська академія наук, яка сприяє створенню наукових форм історичного краєзнавства. Предметна комісія суспільствознавчого циклу дисциплін визнавала за доцільне «...всі лекційні і семінарські заняття спрямувати в краєзнавчий ухил». Разом з тим навчальний процес не був позбавлений ідеологічних нашарувань: курс «Історії класової боротьби на Полтавщині» був визначений «...центром краєзнавства в ІНО».

На історичному факультеті Полтавського ІНО у цей час працюють такі яскраві особистості, як Володимир Пархоменко, Павло Клепацький, Наталія Мірза-Авакянц. Справжнім ентузіастом краєзнавчої справи у вузі виступав В.О.Пархоменко. Фахово займаючись проблемами Київської Русі, він запропонував для вивчення студентами такі курси: «Краєзнавство у зв'язку

Декан Історико-філологічного факультету І.Ф.Рибаків.
Фото 1921 р.

з історією матеріальної культури», «Природні багатства Полтавщини», «Історія та економіка Полтавщини». У лютому 1925 року в Полтавському ІНО під керівництвом Володимира Олександровича було створено кабінет краєзнавства, який згодом мав стати осередком науково-дослідної кафедри краєзнавства. З суто навчальною метою також виник і кабінет суспільствознавства. У його історичному відділі знаходилися мапи колонізації Полтавщини, таблиці й діаграми торговельно-економічних зв'язків краю, матеріали до історії селянства XIX – XX століть. Особливий інтерес студентів викликали колекції грошових знаків і монет, художніх робіт. Археологічний відділ повністю складався зі знахідок, добутих під час розкопок за участю студентів ІНО на території Полтавщини. З ініціативи і під керівництвом професора Пархоменка з 1924 року діяв студентський краєзнавчий гурток, який з часом перетворився на загальноміський та тісно співпрацював з Полтавським науковим товариством ВУАН.

Записки Полтавського ІНО та ІСВ за 1926-1927 та 1928-1930 рр., у яких публікувались статті П.Г.Клепацького, П.М.Койнаша і В.О.Пархоменка

Наявність серед викладачів гуманітарного циклу ІНО талановитих дослідників і організаторів науки й навчально-виховного процесу спонукала до заснування у листопаді 1924 року семінару підвищеного типу для обдарованих студентів, що «виявили схильність до наукових досліджень», а в серпні 1926 року – до клопотання перед Укрголова наукою наркомату освіти про відкриття на базі ІНО науково-дослідної кафедри історії української культури. У проекті положення майбутньої установи зазначалося, що вона «буде працювати в контакт з ВУАН», іншими вузами та органами державної влади «у справі підготовки аспірантів і науковців». На посаду керівника кафедри одногосподарно пропонувалася кандидатура авторитетного

історика, професора П.Г.Клепацького. У списку на затвердження кандидатур майбутніх аспірантів зустрічаємо й прізвище майбутнього викладача історії України, ректора педінституту в 1933-1934 роках П.М.Койнаша. Про майбутніх аспірантів у документі говорилося, що «...всі вони скінчили ІНО, працюють у різних установах Полтави (педтехнікум, окрархів, трудшколи), беруть участь у роботі семінару підвищеного типу і науковому товаристві, відомі інституту своїми здібностями до наукової праці». Попри потужний кадровий потенціал, обидві науково-дослідні кафедри через відсутність державного фінансування так і не змогли в повному обсязі розгорнути свою діяльність.

З іменем професора Клепацького пов'язана важлива ініціатива у справі покращення навчально-методичного забезпечення студентів. За гострого дефіциту підручників і посібників він започаткував разом із студентами – членами історико-архівного гуртка серію публікацій у «Записках Полтавського ІНО» «Матеріалів до історичної хрестоматії з краєзнавства». У передмові до першого випуску Павло Михайлович так обґрунтовував свій задум: «Матеріалів краєзнавчого характеру з сучасності завжди можна знайти доволі, а от з минулого роздобути важко, особливо для масової школи». Загалом зміст «Записок ІНО» істотно заповнював прогалини у забезпеченні студентів навчальною літературою з історії. На перші чотири їх випуски відгукнувся рецензією відомий київський професор К.Харлампович. Він відзначив, що кількість публікацій засвідчує, що...з'явилось чимало людей, які працюють у краєвому архіві, ...притому ж архівні розшуки і друкування матеріалів безпосередньо торкається головної мети ІНО».

Наприкінці 1920-их – на початку 1930-их років історію України в Полтавському педінституті викладав П.М.Койнаш. Теплі спогади про свого Вчителя залишила М.І.Малич, колишня студентка і викладач з 53-річним стажем: «Я з великим захопленням слухала його лекції, цікаві, наповнені багатими фактами, позначені прекрасною лекторською майстерністю... Петро Михайлович був чудовим організатором викладацького і студентського колективів, вимогливий і в той же час чуйний, уважний і тактовний; ми, студенти, його дуже любили і шанували, він користувався великим авторитетом, часто зустрічався з студентським активом». У 1934 році

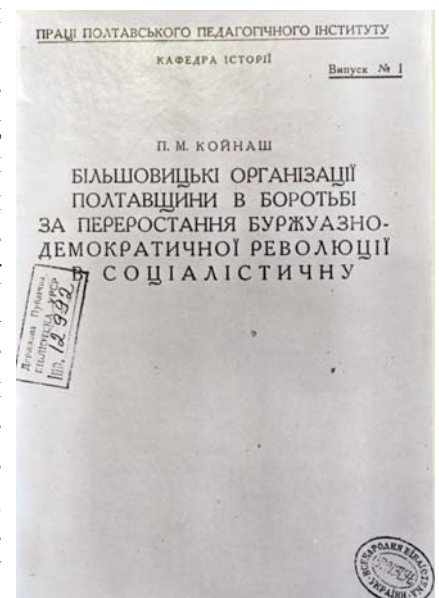
П.М.Койнаша було призначено ректором Одеського педінституту, пізніше – заступником наркома освіти УРСР.

З 1932 року вивчає і викладає історію України С.О.Данішев. У біографічному нарисі про нього В.Є.Лобурець пише про багато притаманних йому чеснот, характеризує як «одного з найбільш кваліфікованих викладачів інституту», людину «з вражаючою ерудицією», котра «знання вітчизняної історії майстерно передавала студентам і молодим викладачам». Як вчений, він досліджував широке коло проблем історії України, але найбільше уваги приділяв сюжетам з історії рідного краю. Найбільшим доробком С.О.Данішева стала монографія «Великий Жовтень на Полтавщині» (Харків: Прапор, 1969).

Науково-педагогічна діяльність викладачів вітчизняної історії Полтавського педінституту в 1920–1930-их роках проходила у складних політичних умовах. Через систему освіти здійснювався цілеспрямований вплив на свідомість підростаючого покоління у відповідності з комуністичними ідеалами, тому до науково-педагогічних кадрів педагогічних вузів висувалися суворі вимоги щодо класової чистоти і відданості тоталітарній системі. Більшовицька влада і її каральні органи пильно контролювали сферу освіти з метою запобігання опозиційних настроїв. До того ж радянська влада як форма диктатури пролетаріату завжди з підозрою ставилася до інтелігенції, вбачаючи в інтелектуальному середовищі сприятливий ґрунт для виникнення опозиційних настроїв і національного сепаратизму. Політика українізації якраз і продемонструвала величезний патріотичний потенціал освітян і науковців, що зумовило її згортання та активізацію боротьби з буржуазним націоналізмом. Перша гучна справа Спілки визволення України вихопила з рядів колективу Полтавського ІНО колишнього ректора професора В.О.Щепотьєва, викладачів О.Т.Бузинного, В.С.Воропая. Рішенням суду вони були вислані за межі України. У Дніпропетровську в справі СБУ заарештували історика В.О.Пархоменка, котрий вже кілька років як залишив Полтаву.

У відповідь на розгортання репресій партійна організація інституту розпочала «партійну чистку» професорсько-викладацького складу. Рішенням від 3 вересня 1929 року, серед «вичищених» п'яти осіб, з роботи було звільнено і професора П.Г.Клепацького. Партбюро ухвалило «...просити О.П.К. (окружний партійний комітет – авт.) вжити заходів, щоб їх перекинути в інші міста». Наприкінці грудня 1930 року окреме рішення партбюро приймає про наукову спадщину П.Г.Клепацького: «Підручник П.Г.Клепацького «Огляд джерел по історії України» як ідеологічно не витриманий і політично шкідливий від використання усунути». Опальний професор, вже працюючи в Мелітопольському педінституті, зазнав повторних репресій у 1937 році. Партійні документи цього періоду рясніють закликами до керівників закладів освіти «очистити ряди нашої партії від класово ворожих елементів, опортуністів різних мастей, дворушників, буржуазних переродженців, кар'єристів, шкурників, бюрократів та побутово-розкладених». Таким чином до названих категорій можна було при бажанні зарахувати будь-кого з викладачів чи студентів. Колектив викладачів називають «Полтавською ІНУвською групою націоналістів», а вуз – «центром Полтавської філії СБУ». Продовженням погрому колективу педінституту стали постанови ЦК КП(б)У від 16 березня 1935 року «Про антирадянські виступи і засміченість полтавських вишів – інституту м'ясної промисловості і педагогічного інституту» та від 13 березня 1936 року «Про полтавські вузи».

Боротьба з «націоналізмом» відбувалася під безпосереднім контролем партійних органів та за їхніми вказівками. Як засвідчує С.О.Данішев, котрий у 1935 році очолював міський відділ освіти, «в перших числах березня 1935 року я був викликаний у міськком КП (б)У до помічника секретаря Олефіра, який показав список учителів і запропонував мені зняти цих учителів з роботи як націоналістів... таких учителів було близько 50 чоловік».

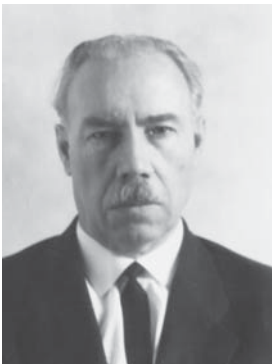
Монографія ректора педінституту
П. М. Койнаша

По закінченні Великої Вітчизняної війни у 1945 році відновлює свою роботу історичний факультет, створюється кафедра історії СРСР. Її завідувачем призначається ректор педінституту Ф.А.Редько, який уже в 1947 році успішно захистив кандидатську дисертацію. На жаль, ми не маємо точних відомостей про стан викладання історії України. Остання викладалася як фрагменти історії СРСР, а в програмах та підручниках вживалася назва Українська РСР.

Хочемо акцентувати увагу на тому, що, незважаючи на жорсткий курс національної політики радянської держави, у Полтавському педінституті українська мова була панівною у системі викладання усіх без винятку дисциплін. Задекларована вченою радою ПДПІ у лютому 1946 року вимога проводити лекційні і семінарські заняття українською мовою поширювалася на всі факультети. Водночас йшлося і про якісний бік мовленнєвої культури викладачів: «В усіх галузях створити мовний режим, відповідно до якого кожний викладач і робітник інституту вважав би себе зобов'язаним подавати своєю мовою зразки мовної культури для студентів». Рівень мовної культури та загальної грамотності останніх в першу чергу потребував істотного поліпшення, у зв'язку з чим усі кафедри зобов'язувалися «не менше двох разів на семестр» розглядати це питання, викладачам необхідно було «пильно стежити за усним мовленням в аудиторії та за її межами і негайно виправляти помилки», «вибірково перевіряти писані матеріали студентів (конспекти лекцій та ін.)» тощо. Ця проблема залишалася актуальною й надалі, загострюючись посиленням русифікації. На початку 1960-их років вчена рада знову констатувала: «Студенти всіх факультетів слабо володіють мовою практично – це не українська літературна мова, а своєрідний суржик – мішанина українських і російських перекручених слів».

Викладачі кафедри історії 1940-60-их рр.

С. О. Данішев

П. М. Денисовець

Г. І. Кулик

Л. А. Медведська

У повоєнні десятиліття історію УРСР продовжували викладати С.О.Данішев, Г.І.Кулик, М. К. Бойко. Неординарним виявився шлях до наукової і викладацької роботи у Григорія Івановича Кулика. Війна застала його аспірантом академії педагогічних наук у Москві. В результаті мобілізації він потрапляє в охоронні війська НКВС, підрозділи яких охороняли партійних і державних діячів. Як згадує донька педагога Н.Г.Марченко, про Й.Сталіна і його кремлівське оточення у Кулика збереглися вкрай негативні враження, про що він ділився з дуже небагатьма близькими людьми. Відразу після війни Г.І.Кулика відрядили до Києва, де він служив в охороні М.С.Хрущова і згадував про нього, як «про дуже демократичну, лояльну, на відміну від московських керівників, людину, але, на жаль, малограмотну і малокультурну». Не маючи бажання служити далі в органах безпеки, він пише кандидатську дисертацію і захищає її у 1948 році. Після цього, попрацювавши у Львівському і Ніжинському педінститутах, у 1951 році переїздить до Полтави.

Навчальні програми та підручники того часу акцентували увагу на проблемах революційної і класової боротьби, успіхах соціалістичного будівництва, провідній ролі комуністичної партії, критиці буржуазно-націоналістичних концепцій історії України тощо. Здебільшого викладачі не наважувалися на відкриті дискусії та висловлювання власних оцінок аби не бути звинуваченими у «антирадянщині». Хрестоматійною і повторюваною з різними емоційними відтінками серед студентів історичного факультету 1970-их років стала фраза, мовлена одним з викладачів кафедри історії КПРС у відповідь на запитання студентів «А що Ви самі думаєте про культ особи Сталіна?»: «Як написано у постанові ЦК КПРС, так я й думаю і вам раджу».

Краєзнавець В.Н.Жук серед співавторів фундаментального дослідження «Історія міст і сіл Української РСР. Полтавська область» із сигнальним примірником книги. 1967 р.

Професор В.Є.Лобурець

Певним етапом у зростанні статусу та уваги до удосконалення викладання вітчизняної історії можна вважати 1968 рік. Тоді приймається рішення про поділ єдиної кафедри історії на дві самостійні – історії СРСР і УРСР та загальної історії. Першу послідовно очолювали професори В.Є.Лобурець та П.М.Денисовець. Хоча їх основними навчальними дисциплінами були відповідні періоди історії СРСР, предметом наукових досліджень завжди залишалася проблематика історії України і рідного краю. Високо поцінований сучасниками внесок В.Є.Лобурця у розвиток теорії й історії історичного краєзнавства, що надавало позитивного імпульсу у вивченні історичного минулого. Слід відзначити й іншу подвижницю краєзнавчої справи, яка працювала на кафедрі історії СРСР і УРСР з 1978 по 1986 рік, – В.Н.Жук. У своїх численних публікаціях вона розробляла проблеми історії Полтавщини, давньої історії України, українсько-болгарських зв'язків, охорони пам'яток історії і культури. Всі ці матеріали використовувалися у навчальному процесі, більшість із них не втратили своєї актуальності й сьогодні.

Патріархом нині діючої кафедри історії України є В.Я.Ревегук. У 1963 році він закінчив історико-філологічний факультет Полтавського педінституту, відпрацював за призначенням 2 роки у Білогірському професійно-технічному училищі Кримської області. Попрацювавши старшим лаборантом у кооперативному інституті, 1971 року вступає до аспірантури при кафедрі історії УРСР Харківського державного університету. Після захисту в 1975 році кандидатської дисертації незмінно працює на посаді доцента кафедри рідного вузу. В ті роки, коли відбувалося його фахове становлення, відчувалося, що Віктор Якович завжди залишався «внутрішнім дисидентом». Його людські й професійні чесноти завжди вабили студентів до

Учасники Всесоюзної ювілейної наукової конференції, присвяченої 100-річчю дня народження Б.В.Грекова на відкритті пам'ятника видатному історикові в Миргороді. Квітень 1982 р.

Перша Всесоюзна конференція з історичного краєзнавства в Полтаві. На трибуні директор Інституту історії СРСР АН СРСР, академік С.С.Хромов. Жовтень 1987 р.

Викладачі кафедри історії СРСР і УРСР з провідними вченими-краєзнавцями Києва, Донецька, Миколаїва. 1990 р.

спілкування, а гострий розум, відкритість, простота, почуття гумору робили загальним улюбленцем. Колишні студенти пригадують, що з ним було однаково цікаво як на аудиторних заняттях, так і на осінніх сільськогосподарських роботах. Авторитет і повагу колег В.Я.Ревегук завоював наполегливою працею на ниві наукових досліджень як автор понад 100 наукових праць, з них 5 монографій. Він, патріот, небайдужий до долі своєї держави, сприйняв серцем незалежність України і своєю невтомною повсякденною науково-педагогічною і громадською

діяльністю продовжує приносити користь суспільству, державі, університету.

Суспільно-політичні пріоритети другої половини 1980-их років, поступово ламали застарілі консервативні стереотипи у свідомості викладачів кафедр історичного факультету. Нові виклики порушили проблему вибору як для викладачів старшого, так і молодшого покоління: або перебороти страх і сумніви перед переосмисленням методології і фактології вітчизняної історії і глибоко вивчити її, або відступити. Україна стояла на порозі незалежності.

Становлення нинішньої, сучасної кафедри історії України пов'язане з проголошенням незалежності нашої країни в 1991 році. Саме тоді вивчення курсу вітчизняної історії було впроваджено на всіх факультетах інституту, що й зумовило потребу в об'єднанні викладачів цієї дисципліни у складі однієї кафедри (листопад 1991 року).

Перед колективом фахівців з вітчизняної історії постало складне, але шляхетне завдання: перетворити історію України з terra incognita, якою вона була в часи, коли учні й студенти краще знали битву під Фермопілами, аніж битву під Берестечком, коли Наполеон і Кромвель були ближчими й знанішими, аніж Гуня, Косинський, Остриця чи Трясило – на усвідомлено потрібні знання, цікавий і важливий навчальний предмет.

Працювати доводилося у вкрай важких умовах: були відсутні навчальна література, програми з курсу, будь-яке його методичне забезпечення. Викладачі йшли неторованим шляхом, розробляючи авторські програми, вибудовуючи систематизовані лекційні курси з розрізнених і поодиноких публікацій початку доби незалежності.

Кафедра працювала як колектив однодумців, очолюваний молодим і амбітним науковцем – кандидатом історичних наук, доцентом (нині – доктором історичних наук, професором) А.М.Киридон. Фахівці кафедри забезпечували викладання курсу історії України на всіх факультетах інституту, крім історичного, де спеціалісти з вітчизняної історії працювали у складі кафедри історії східного слов'янства (з квітня 1993 року – історії України), очолюваної доктором історичних наук, професором В.Є.Лобурцем.

У квітні 1997 року керівництвом навчального закладу з метою оптиміза-

Перший склад новоутвореної кафедри історії України. 1991 р.

ції викладання курсу вітчизняної історії було здійснено чергову реорганізацію кафедр: припинила своє існування кафедра історії України на історичному факультеті, а її викладачі ввійшли до складу кафедри всесвітньої історії та кафедри історії України, яка функціонувала з 1991 року як загальноінститутська.

Потужний науково-педагогічний потенціал реорганізованої кафедри історії України дозволив їй повністю забезпечити викладання курсів вітчизняної історії як на історичному, так і на всіх інших факультетах інституту (з грудня 1999 року – університету). На кафедрі в цей час працювали доктори історичних наук, професори В.О.Пашенко, О.О.Нестуля, кандидати історичних наук, доценти Л.Л.Бабенко, Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, А.М.Киридон, П.В.Киридон, А.О.Овсяницький, В.Я.Реvegук, асистент Р.Л.Гавриш.

З квітня 1997 року до теперішнього часу статус кафедри не змінювався, її очолювали в ці роки кандидат історичних наук, доцент А.М.Киридон, доктор історичних наук, професор В.О.Пашенко, доктор історичних наук, професор Ю.В.Волошин, нині – доктор історичних наук, професор Р.А.Сітарчук.

У ювілейному 2014 році на кафедрі історії України працюють 13 викладачів (професори Р.А.Сітарчук, Ю.В.Волошин, Л.Л.Бабенко, О.П.Єрмак, доценти П.Я.Гавриш, Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, П.В.Киридон, В.Я.Реvegук, Л.І.Шаповал, старші викладачі О.А.Гура, Т.О.Лахач, І.О.Сердюк). Також кафедра очікує на повернення з декретної відпустки своєї колеги – доцента О.В.Коваленко. Усі викладачі кафедри мають наукові ступені: в колективі працюють три доктори та десять кандидатів історичних наук, відтак, у сенсі кадрового забезпечення кафедра є однією з найпотужніших у стінах ПНПУ імені В.Г.Короленка. Обов'язки старшого лаборанта сумлінно виконує С.Г.Дивуленко.

Кафедра забезпечує викладання таких курсів на історичному факультеті: «Давня історія України», «Середньовічна історія України» (Р.А.Сітарчук), «Нова історія України» (І.І.Діптан), «Новітня історія України» (П.В.Киридон та Л.Л.Бабенко), «Археологія» (П.Я.Гавриш), «Шкільний курс історії та методика його викладання», «Актуальні проблеми методики навчання історії» (Т.П.Демиденко), «Етнографія України» (Л.І.Шаповал), «Історіографія історії України», «Організація краєзнавчих досліджень, архівознавство, музеєзнавство» (О.П.Єрмак), «Спеціальні історичні дисципліни» (Ю.В.Волошин, І.О.Сердюк), «Історія і культура рідного краю» (В.Я.Реvegук), а також

В.С. Лобурець

А. М. Киридон

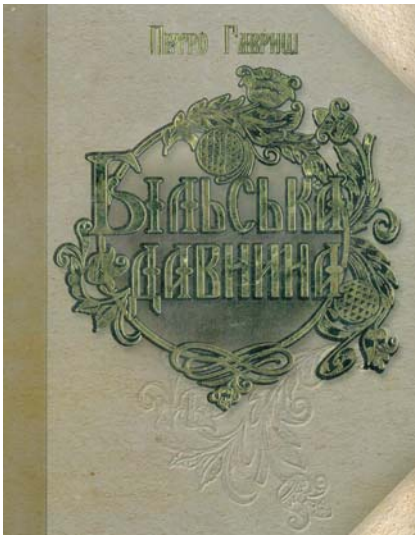
В. О. Пашенко

Ю. В. Волошин

Р. А. Сітарчук

Гавриш П.Я. Більська давнина: нариси з історії села Більська на Полтавщині від часу заснування до 1917 року. – Полтава: Дивосвіт, 2012

спецкурси та спецсемінари з актуальних проблем вітчизняної історії.

На неісторичних факультетах кафедра забезпечує викладання курсів «Історія України» (П.Я.Гавриш, Л.Л.Бабенко, Л.І.Шаповал, Т.О.Лахач, О.А.Гура, І.О.Сердюк).

З 2001 року, коли на історичному факультеті почала діяти магістратура, фахівці кафедри забезпечують викладання таких курсів, як «Українська національна історіографія ХХ століття» (доктор історичних наук, професор Ю.В.Волошин), «Сучасні політичні партії та рухи в Україні» (кандидат історичних наук, професор Л.Л.Бабенко), «Релігія та церква в Україні» (доктор історичних наук, професор Р.А.Сітарчук), «Методика викладання історії у ВНЗ» (кандидат історичних наук, доцент Т.П.Демиденко) та інші.

Під науковим керівництвом викладачів кафедри Л.Л.Бабенко, Ю.В.Волошина, Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, О.П.Єрмака, П.В.Киридона, Р.А.Сітарчука успішно виконуються кваліфікаційні магістерські роботи, а випускники магістратури поповнюють склад кафедри (О.А.Гура, І.О.Сердюк, аспіранти

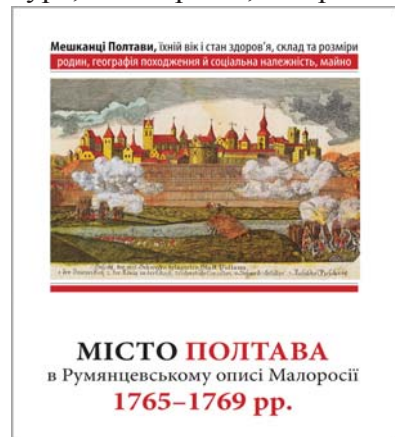
А.О.Момот (Єрмолаєва), О.В.Ночовний, Д.В.Стаценко та інші).

При кафедрі історії України з 1992 року діє аспірантура. Керівництво науково-дослідною роботою молодих вчених здійснювали доктор історичних наук, професор В.Є.Лобурець, доктор історичних наук, професор О.О.Нестуля (нині – ректор Полтавського університету економіки і торгівлі). Надзвичайно успішним науковим керівником багатьох аспірантів був доктор історичних наук, професор, академік АПН України В.О.Пашенко.

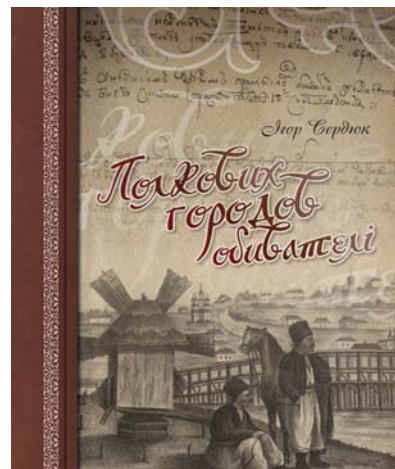
Сьогодні наставниками аспірантів кафедри є доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри Р.А.Сітарчук, доктор історичних наук, професор Ю.В.Волошин, доктор історичних наук, доцент П.В.Киридон, кандидат історичних наук, професор кафедри Л.Л.Бабенко.

Упродовж 1992–2014 років 26 випускників аспірантури успішно захистили кандидатські дисертації, а колишні аспіранти Р.А.Сітарчук, Ю.В.Волошин, О.А.Гура, Т.О.Лахач, І.О.Сердюк та Л.І.Шаповал нині працюють на кафедрі викладачами.

Захисти дисертацій є наслідком та наочним підтвердженням плідної діяльності знаних на всеукраїнському рівні наукових шкіл, засновниками яких виступили викладачі кафедри історії України. Перша з них – «Історія релігії, церкви і їх взаємовідносини із державою в Україні» – була започаткована академіком В.О.Пашенком. 21 лютого 1994 року Володимир Олександрович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук «Політика Радянської держави щодо православної церкви в Україні. 20-30 роки ХХ ст.». Далі цей почин захистами кандидатських дисертацій продовжили учні В.О.Пашенка: Ю.В.Волошин (1997), С.О.Гладкий (1997), Р.А.Сітарчук (2001), Ю.В.Вільховий (2002), К.Б.Пивоварська (2004), Т.В.Нагорна (2007), О.П.Ляхо (2008). Натхненні прикладом свого Вчителя, вони не зупинилися на досягнутому, наполеглива наукова праця втілювалася в докторських дисертаціях. Так, у 2006 році Ю.В.Волошин захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук

Волошин Ю.В. Місто Полтава в Румянцевському описі Малоросії 1765-1769 рр. – К.: Наш Час, 2012

Сердюк І. О. Полкових городів обивателі: історико-демографічна характеристика міського населення Гетьманщини другої половини ХVIII ст. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2011

Пащенко В. О. Православна церква в тоталітарній державі. Україна 1940 – початку 1990-х років. – Полтава: АСМІ, 2005

«Розкольницькі слободи Північної Гетьманщини у XVIII ст.: історико-демографічний аналіз», а у 2009 році докторську дисертацію «Адвентисти сьомого дня в Українських землях у складі Російської імперії: історико-політичний аспект (друга половина XIX ст. – 1917 р.) захистив Р.А.Сітарчук. Він же й продовжив опікуватися науковою школою та плідно працює з аспірантами, зокрема, під його керівництвом у 2011 році кандидатську дисертацію захистив О.А.Гура.

Окрема наукова школа під керівництвом доцента кафедри історії України П.В.Киридона тривалий час займається підготовкою науковців, розробляючи тематику, пов'язану із функціонуванням тоталітарного суспільства в УРСР. Кандидатські дисертації під його керівництвом захистили Л.І.Шаповал (2006), М.В.Брегедга (2009), Т.О.Лахач (2010), О.В.Лук'яненко (2013), В.В.Нагорний (2013). 28 жовтня 2014 року Петро Васильович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук «Партійно-державна номенклатура Української РСР 1945-1964 років: інституціоналізація та функціонування».

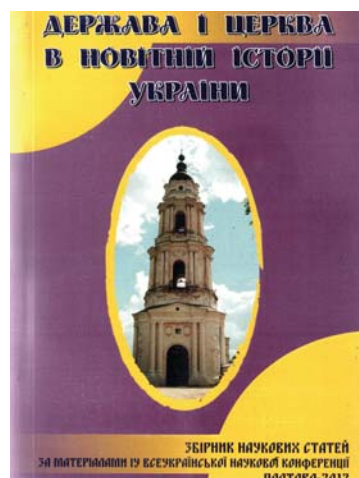
Ще одна наукова школа під керівництвом професора Ю.В.Волошина займається комплексним вивченням соціальної історії Гетьманщини XVIII ст. Саме цьому напрямку досліджень вітчизняної історії були присвячені дисертації І.О.Сердюка (2010), О.Є.Сакала (2011), В.А.Дмитренка (2011), О.Ю.Замури (2013), О.А.Бороденко (2014). Загалом результатом діяльності згаданих наукових шкіл є те, що всі викладачі кафедри мають наукові ступені, що, безперечно, є унікальним явищем для будь якого вишу.

Науковці кафедри беруть активну участь в організації та проведенні наукових конференцій, семінарів, круглих столів тощо. Так, значний науковий резонанс мали міжнародні наукові конференції «Гадяцька унія 1658 року: контрверсії минулого і сучасність» (2008), «Полтавська битва 1709 року в історичній долі України, Росії, Швеції та інших країн» (2009). Знаними на загальнодержавному рівні є традиційні всеукраїнські наукові конференції «Держава і церква в новітній історії України» та «Череванівські читання».

Візитівкою кафедри стало фахове наукове видання «Історична пам'ять», одним із заступників головного редактора якого незмінно працює професор О.П.Єрмак. Журнал є випробуваним майданчиком для апробації текстів як молодих дослідників, так і відомих в Україні авторів. Серійними кафедральними науковими виданнями є також збірники матеріалів наукових конференцій, зокрема і щорічної студентської наукової конференції історичного факультету.

Киридон П.В. Правляча номенклатура Української РСР (1945 – 1964 рр.): монографія. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2012

Збірник наукових статей за матеріалами наукової конференції «Держава і церква в новітній історії України», Полтава-2012

Історична пам'ять

Наукові здобутки викладачів кафедри неодноразово підтримувалися міжнародними грантами (Ю.В.Волошин, О.В.Коваленко, І.О.Сердюк) та відзначалися почесними званнями і нагородами. Так, серед нині працюючих викладачів заслуженим діячем науки і техніки є професор О.П.Єрмак. Професори Л.Л.Бабенко, О.П.Єрмак, Ю.В.Волошин, доценти Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, П.В.Киридон стали лауреатами Полтавських обласних премій імені Панаса Мирного, Леоніда Бразова, Самійла Величка. Доцент П.В.Киридон нагороджений нагрудним знаком МОН «Петро Могила», він же та Л.Л.Бабенко, Т.П.Демиденко, О.П.Єрмак нагороджені нагрудними знаками МОН України «Відмінник освіти України».

Учасники Всеукраїнської наукової конференції «Держава і церква у новітній історії України», 2012 р

Починаючи з 1990-х років викладачі кафедри підготували велетенський об'єм наукових публікацій. Тільки бібліографія академіка В.О.Пащенка нараховує понад 400 найменувань, 12 з яких є монографіями. Автором 17 монографій та майже 300 наукових праць є доцент В.Я.Реvegук.

В останні роки науковці кафедри історії України щорічно готують до друку в середньому 4-5 монографій та близько 80 публікацій загальним обсягом 160 умовних друкованих аркушів.

Найбільший резонанс у науковій спільноті мали такі монографії кафедралів:

– Пащенко В.О. Православна церква в тоталітарній державі. Україна 1940 – початку 1990-х років. – Полтава: АСМІ, 2005.

– Сітарчук Р.А. Адвентисти сьомого дня в українських землях у складі Російської імперії (друга половина ХІХ століття - 1917 рік). – Нац. акад. наук України, Від-ня релігієзнавства ін-ту філософії ім. Г. Сковороди НАН України, Полтавський держ. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 2008.

– Управління Служби безпеки України в Полтавській області: Історія і сучасність (науково-популярне видання) / За заг. ред. О.Б.Дроботенка. – Авт. кол.: Бабенко Л.Л. (кер. авт. кол., текст, упорядник), Даниленко О.І., Злидар А.І. та ін. – Полтава: ПФ «Ектив Стар», 2012.

– Волошин Ю.В. Розкольницькі слободи на території Північної Гетьманщини у ХVІІІ ст. (історико-демографічний аспект). – Полтава: АСМІ, 2005.

– Волошин Ю.В. Місто Полтава в Румянцевському описі Малоросії 1765-1769 рр. – К.: Наш Час, 2012.

– Єрмак О.П. Історія обласного державного підприємства «Полтаводоканал» – Полтава: Дивосвіт, 2000.

– Єрмак О.П. Історія водопровідно-каналізаційного господарства міста Кременчука. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2010.

– Полтавщина: влада на історичних паралелях / Л.Л. Бабенко, О.А. Білоусько, О.П. Єрмак та ін. Редколегія: М.П.Перепелиця (гол. ред.), О.А. Білоусько, О.М. Петренко, Т.П. Пустовіт. – Вид. друге, перероб. і доп. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2012.

– Гавриш П.Я. Більська давнина: нариси з історії села Більська на Полтавщині від часу заснування до 1917 року. – Полтава: Дивосвіт, 2012.

– Реvegук В.Я. Отамани Полтавського краю - борці за волю України. Полтава: АСМІ, 2011.

– Киридон П.В. Правляча номенклатура Української РСР (1945 – 1964 рр.): монографія. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2012.

Єрмак О.П. Історія обласного державного підприємства «Полтаводоканал» – Полтава: Дивосвіт, 2000

Ревегук В.Я. Отамани Полтавського краю борці за волю України. Полтава: АСМІ, 2011

Полтавіка. Полтавська енциклопедія : у 12 т. Т.12 : Релігія і церква. – Полтава : Полтавський літератор, 2009

- Коваленко О. Глиняні ляльки XVII–XVIII століть (за матеріалами Полтавщини). – Опішне, 2008.
- Лахач Т.О. Державна регламентація шлюбно-сімейних відносин у радянській Україні 1920-1930-х років. – Полтава: ПУЕТ, 2014.
- Сердюк І.О. Полкових городів обивателі: історико-демографічна характеристика міського населення Гетьманщини другої половини XVIII ст. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2011.

Кафедра історії України підтримує наукові зв'язки з Московським державним університетом імені М.В.Ломоносова, Інститутом всесвітньої історії РАН (м.Москва, Росія); кафедрою історії слов'янських народів Гомельського університету (м.Гомель, Білорусь); Дахау-Форум (м.Дахау, Німеччина); німецько-українським науковим об'єднанням імені Ю.Бойка-Блохина при Українському Вільному Університеті (м.Мюнхен, Німеччина), Саскачеванським університетом імені Святого Томаса (Канада).

Професор Ю.В.Волошин здійснював керівництво Полтавською робочою групою міжнародного проекту з усної історії «Книги пам'яті в'язнів Дахау» (2006 рік), а також координацію (разом з доктором Н.Ханенко-Флізен, Канада) усно історичного проекту «Деколективізація в Україні» спільно з Центром усно історичних досліджень Саскачеванського університету (Канада). У 2013 році професор Ю.В.Волошин від України керував групою по розробці українського сегменту масштабного проекту з вивчення народонаселення Європи «MOSAIC», організованого Інститутом демографічних досліджень імені Макса Планка (Росток, Німеччина).

Потужний науковий потенціал кафедри знаходить визнання і в показниках загально університетського рейтингу, згідно з яким за кількістю, якістю й обсягом наукових публікацій кафедра історії України неодноразово посідала I–III місця серед 38 кафедр навчального закладу.

Методична робота на кафедрі спрямовується насамперед на підготовку необхідних матеріалів для роботи за модульно-рейтинговою системою навчання студентів, розробку нових підходів до організації самостійної роботи, вироблення найбільш адекватних критеріїв оцінювання знань, пошук нових форм проведення занять з історії України та інших дисциплін в умовах входження вищої освіти України до Болонського процесу. Особливо потрібно відзначити у цьому контексті плідну роботу професора Л.Л.Бабенко, доцентів Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, О.В.Коваленко, старших викладачів Т.О.Лахач, І.О.Сердюка.

Поліпшенню методичного забезпечення викладання дисциплін сприяє також робота методичного семінару кафедри, в межах якого аналізуються новітні технології навчання у ВНЗ, практичний досвід колег-кафедралів. Так, викладачами кафедри активно впроваджуються інтерактивні технології, тестовий контроль, такі нетрадиційні форми навчання, як рольові ігри, аукціони знань, робота в малих групах тощо.

На кафедрі зусиллями викладачів підготовлено навчально-методичні посібники з курсів, що вивчаються на засадах кредитно-модульної системи, в тому числі в електронному варіанті. Вагомим досягненням є створення кафедральної електронної бібліотеки на кілька тисяч найменувань друкованих видань (загальним обсягом понад 70 гігабайт).

Для вчителів міста і області професори Ю.В.Волошин, О.П.Єрмак та доцент Т.П.Демиденко читають цикли лекцій з історії України, історіографії вітчизняної історії, методики навчання історії.

Професори Л.Л.Бабенко, Ю.В.Волошин, О.П.Єрмак, доценти П.Я.Гавриш, Т.П.Демиденко, О.В.Коваленко, Л.І.Шаповал, старші викладачі О.А.Гура, Т.О.Лахач, І.О.Сердюк є членами журі обласних і міських олімпіад з історії, конкурсів-захистів наукових робіт МАН. А коли ювілейного 2014 року Полтава стала місцем проведення четвертого етапу ХІХ Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії, у складі журі цих поважних інтелектуальних змагань кафедра гідно репрезентувала професори Л.Л.Бабенко, Ю.В.Волошин, Р.А.Сітарчук, доцент Т.П.Демиденко. Викладачі працюють з командою учнів Полтавської області, які делегуються на всеукраїнські олімпіади з історії, систематично проводять консультації для вчителів – керівників учнівських науково-дослідницьких робіт. Наукове керівництво школою нового типу – Карлівською гімназією імені Н.В.Герасименко – упродовж п'ятнадцяти років здійснює доцент Т.П.Демиденко. Старший викладач І.О.Сердюк працює з обдарованими учнями під час змін історичного спрямування в обласному таборі «Горизонт».

Звісно, що свій багатий науковий досвід викладачі кафедри передають і студентській молоді. Наприклад, упродовж 2012 – 2013 навчального року при кафедрі працювали 10 студентських наукових груп. Основними видами їхньої діяльності були написання та обговорення студентських кваліфікаційних робіт, апробація виступів до участі в наукових конференціях, підготовка публікацій. Так, результати діяльності проблемних груп були вагомо представлені на ХV студентській науковій конференції історичного факультету (квітень 2013 р.), учасниками котрої від кафедри були 18 студентів. Студенти-історики є активними учасниками й всеукраїнських наукових конференцій, зокрема, Ю.Безсмертна успішно виступила на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Дисидентський рух в СРСР: погляд із сьогодення» (Умань, 2011р.), О.Шведун та Д.Стаценко брали участь у «Сьомих Богданівських читаннях» (Черкаси, 2012 р.). Загалом за навчальний рік учасники студентських наукових груп опублікували 29 статей загальним обсягом 6,8 умовних друкованих аркушів.

Члени проблемних груп є також активними учасниками олімпіад та конкурсів студентських наукових робіт. Студент М.Хорольський став абсолютним переможцем найпрестижнішого Всеукраїнського недержавного конкурсу наукових робіт молодих учених імені Ковальських (I місце), нагороджений дипломом I ступеня, грошовим призом та історичними книгами (науковий керівник – ст. викладач І.О.Сердюк). У 2013 та 2014 роках призерами цього ж конкурсу ставали студенти М.Мусієнко (науковий керівник – ст. викладач І.О.Сердюк), М.Семко (науковий керівник – доц. Л.І.Шаповал) та Р.Басенко (науковий керівник – проф. Л.Л.Бабенко).

Студентка Ю.С.Безсмертна за наукову роботу «Жінки в українському опозиційному русі 60-80-х років ХХ століття» одержала в 2011 році диплом II ступеня у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (науковий керівник – доц. Т.П.Демиденко), студентка М.В.Максименко стала призером (III місце) Міжнародного конкурсу науково-дослідних робіт з українознавства для студентів та молодих учених (2012 р., м. Київ, Національний науково-дослідний інститут українознавства та всесвітньої історії), нагороджена дипломом III ступеня (науковий керівник – доц. Л.І.Шаповал).

Виховна робота зі студентами здійснюється у таких напрямках як національно-громадянське, моральне, правове, трудове, естетико-художнє виховання. Робота здійснюється викладачами як у процесі навчальної роботи, так і в позааудиторний час. Більшість викладачів кафедри є кураторами студентських академічних груп. Особливою ефективністю відзначається в цьому аспекті робота професора Л.Л.Бабенко, доцентів Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, Л.І.Шаповал, старшого викладача Т.О.Лахач.

Усі члени кафедри беруть активну участь у такому найочікуванішому, найулюбленішому студентами заході, як щорічні Тижні історичного факультету. Традиційно в їхній програмі є

Гадяччина: історія краю. – Гадяч, 2013

день кафедри історії України, змістом якого були і історичні відеосалони, що передбачали перегляд та обговорення відеофільмів з циклу «Невідома Україна», і інтелектуальна гра на визначення кращих знавців вітчизняної історії «Перший мільйон», і презентації наукових праць викладачів кафедри, і виставки-конкурси наочності, виготовленої студентами з курсу методики навчання історії – «Майбутні вчителів історії – школі», і зустрічі з провідними освітянами міста та області.

Напевно, пам'ятатимуть студенти-історики і виступи кафедри історії України з вокально-поетичними привітаннями на честь Міжнародного дня студентів, і дотепно та винахідливо створені викладачами до цього свята фото колажі, стіннівки, плакати.

Художньо-естетичне виховання студентів викладачі-куратори здійснюють насамперед через залучення вихованців до участі в колективах художньої самодіяльності (фольклорно-пісенного гурту «Чебрець», вокального ансамблю «Тисяча років музики», студентського театру «Фабула»). Останніми роками за ініціативою доцента Т.П.Демиденко студенти колективно відвідують вистави Полтавського академічного музично-драматичного театру імені М.В.Гоголя, концерти симфонічного оркестру театру, муніципального духового оркестру. Високим творчим потенціалом і організаторськими здібностями при організації факультетських заходів відзначається старший викладач О.А.Гура.

Колектив кафедри вдало поєднує зрілу майстерність досвідчених викладачів та завзяття й ентузіазм молоді. Так, понад три десятиріччя займаються науково-педагогічною діяльністю в університеті нинішні ветерани кафедри – професор О.П.Єрмак, доценти В.Я.Реvegук, Т.П.Демиденко.

Зразком вірності обраному колу наукових інтересів, плідної дослідницької діяльності, активної громадянської позиції є для колег і студентів доцент В.Я.Реvegук. Його праці з історії Полтавщини незмінно користуються попитом науковців, учителів, краєзнавців, студентів, учнів. Історія України і рідного краю для Віктора Яковича – об'єкт постійного дослідницького інтересу, сфера особисто значущих цінностей – патріотизму, відданості, служіння Батьківщині.

Беззаперечним авторитетом знаного вченого, досвідченого лектора, вмілого організатора наукової діяльності користується в освітянському середовищі професор О.П.Єрмак. Викликає повагу його дивовижна працездатність, глибина знань, широка ерудиція, готовність швидко та якісно виконати будь-яку довірену справу. Олександр Петрович упродовж тривалого часу є заступником декана з наукової роботи, і зараз плідно керує дослідницькою діяльністю студентів та магістрантів, активно співпрацює з учителями історії міста й області.

Понад тридцять п'ять років викладає курс методики навчання історії доцент Т.П.Демиденко: практично в усіх школах міста й області працюють учителі історії, до методичної підготовки яких доклала зусиль Тетяна Прокопівна. Серед її учнів – лауреати й переможці Всеукраїнських, обласних турів конкурсу «Учитель року», визнані майстри педагогічної справи. Тетяна Прокопівна – досвідчений і креативний викладач, кваліфікований лектор, талановитий вихователь, приязна й доброзичлива колега, понад два десятки років працювала заступником декана з виховної роботи, дбаючи про формування у студентів рис вчителя-інтелігента, людини високої загальної та професійної культури.

Високо цінують і колишні, й нинішні студенти історичного факультету глибокі й довершені за змістом, вишукані за мовленнєвою культурою лекції доцента І.І.Діптан. Ірина Іванівна – надзвичайно вимогливий до себе викладач і науковець, вона постійно працює над удосконаленням форм і методів навчально-методичної роботи, успішно керує науковою діяльністю студентів і магістрантів. Будучи скромною й не схильною до афішування власних досягнень людиною,

Етнографічний захід «Андріївські вечорниці», 2014 рік

Ірина Іванівна, тим не менше, має заслужений авторитет високопрофесійного фахівця, принципової й цілісної особистості, уважної й чуйної колежанки, вихователя студентської молоді.

Взірцем відповідальності, самодисципліни, вимогливості, чіткості й точності у виконанні усіх доручених справ є професор Л.Л.Бабенко. Людмила Леонідівна весь час перебуває у науковому пошуку, успішно працює над докторською дисертацією, надає науково-методичні консультації колегам-початківцям, підтримує постійні зв'язки з науковцями академічних установ та ВНЗ, володіє прекрасними організаторськими здібностями, плідно веде виховну роботу зі студентами. Коли Людмила Леонідівна опікується справою, можна бути абсолютно впевненим, що результат її зусиль буде відмінним.

Гідним наслідування прикладом сучасного викладача-дослідника, орієнтованого на актуальні європейські освітні пріоритети, є професор Ю.В.Волошин. Юрій Володимирович – людина мобільна, різнобічна, демократична, толерантна, допитливий і незаангажований дослідник, турботливий наставник молодих науковців. Він ініціює цікаві починання в роботі з аспірантами, підтримує широкі міжнародні контакти з істориками-дослідниками, сповнений творчих планів і задумів.

Амбітним науковцем та талановитим адміністратором виявив себе нинішній завідувач кафедри – доктор історичних наук, професор Р.А.Сітарчук. Роман Анатолійович – вдумливий, кваліфікований дослідник, мудрий керівник і досвідчений викладач, який працює зі студентами молодших курсів, демонструючи толерантність, терпіння і водночас вимогливість. Він уважний і доброзичливий колега, дбайливий вихователь молоді.

Не менш важливими чеснотами володіє доктор історичних наук, доцент П.В.Киридон. Студенти особливо цінують його щирю повагу до аудиторії, зацікавленість у результатах спільної навчальної діяльності, розкутість думки, об'єктивність оцінювання, доброзичливість і розуміння. Колеги ж по кафедрі відзначають притаманні Петру Васильовичу привітність, відкритість, толерантність і водночас принциповість, незалежність думок і вчинків.

Овіяною ореолом романтики, загадок давніх цивілізацій є постать доцента П.Я.Гавриша – викладача курсу археології. Петро Якимович закоханий у свою науку, його шляхом – дослідника-археолога – пішло чимало учнів-студентів, котрі після вивчення археології та проходження археологічної практики зберігають вірність цій науці впродовж усього життя.

Доцент кафедри, кандидат історичних наук О.В.Коваленко – з когорти молодих науковців. Оксана Валентинівна – сучасний дослідник зі свіжим поглядом на речі, широким колом наукових інтересів, котра володіє і методикою археологічних досліджень, і музеєзнавчими навичками, і тонкощами керамології, і секретами історичної топоніміки, і загадками давнього минулого Полтави. Вона користується авторитетом у студентському загалі, повагою колег.

Наполегливо і цілеспрямовано здобуває досвід викладацької діяльності, науково-дослідницької роботи кандидат історичних наук, доцент Л.І.Шаповал. Лариса Іванівна – енергійна, працелюбна, уважний і відповідальний куратор, має хороші організаторські здібності. Загальне визнання здобули тепер уже традиційні щорічні заходи з етнографії (Андріївські вечорниці, ярмарок українських народних страв, етнографічна виставка «Хто не знає минулого, той не вартий майбутнього»), ініціатором і вмілим організатором яких є Л.І.Шаповал.

Перспективу професійно росту має на кафедрі й кандидат історичних наук, старший викладач Т.О.Лахач. Таміла Олександрівна має хороший потенціал викладача, вихователя, вона надзвичайно уважна до студентів, наполегливо оволодіває методикою викладання, відповідально ставиться до кафедральних доручень, активна в громадському житті.

Свого часу з надією сприйняв колектив кафедри й появу у її складі колишнього аспіранта, а нині – доцента І.О.Сердюка. Як і іншим молодим колегам, Ігореві Олександровичу є в кого переймати досвід, майстерність, працелюбність, закоханість у справу, притаманні викладачам кафедри історії України. Здібний і перспективний дослідник, він успішно опікується науковою роботою на кафедрі, стимулюючи колег власним прикладом. А ще Ігор Олександрович любить мандрувати, сміливо долає гірські перевали, стрімкі річки, майстерно фотографує, знімає відеофільми, а коли долучається до підготовки кафедральних свят, усі заздалегідь впевнені: креативність і змістовність довгоочікуваного дозвілля поза сумнівом!

В.Я. Ревегук

О.П. Єрмак

Т.П. Демиденко

Л.Л. Бабенко

Ю.В. Волошин

П.В. Киридон

П.Я. Гавриш

О.В. Коваленко

Л.І. Шаповал

Т.О. Лахач

І.О. Сердюк

О.А. Гура

Наполегливо працює над самовдосконаленням улюбленець студентів з багатьох факультетів кандидат історичних наук, старший викладач О.А.Гура. А оптимістичний погляд на життя, вроджене почуття гумору найвищого гатунку, повсякчасна готовність підставити плече та інші людські чесноти, притаманні Олексію Анатолійовичу, належно поціновані і його колегами по кафедрі.

Важливу роль в організації і забезпеченні кафедрою навчального процесу, веденні діловодства, координації розкладу відіграє старший лаборант С.Г.Дивуленко. Світлана Григорівна дбає і про затишок на кафедрі, і про оперативне інформування викладачів стосовно засідань, зборів, нарад, і про забезпечення студентів навчально-методичними посібниками.

С.Г. Дивуленко

Зазначимо, що з 13 викладачів кафедри 1 – заслужений діяч науки і техніки України (професор О.П.Єрмак), 3 – відмінники освіти України (професори О.П.Єрмак, Л.Л.Бабенко, доцент Т.П.Демиденко), 3 – лауреати премії Полтавської міської ради імені Самійла Величка (професори Ю.В.Волошин, О.П.Єрмак, доцент І.І.Діптан), 5 – лауреати обласної премії імені

Панаса Мирного (професори Л.Л.Бабенко, О.П.Єрмак, доценти Т.П.Демиденко, І.І.Діптан, В.Я.Реvegук).

Готуючись до 100-літнього ювілею свого навчального закладу, кафедра історії України усвідомлює, що її сучасний поважний статус, успіхи й досягнення були б неможливі без подвижницької праці попередників. У різні часи історію кафедри творили, тривалий чи нетривалий час працюючи на ній та маючи різний масштаб діяльності та вагу в науковому світі, такі викладачі і лаборанти як В.М.Артеменко, Д.І.Багалій, О.С.Башкат, М.К.Бойко, О.М.Васильєва, В.А.Войналович, О.Г.Волошина, Р.Л.Гавриш, О.В.Гайдар, В.Я.Горошочок, С.О.Данішев, В.О.Демиденко, П.М. Денисовець, В.Н.Жук, А.І.Злидар, С.Б.Іващенко, Г.Т.Капустян, І.А.Касимова, П.Г.Клепацький, П.М.Койнаш, Л.В.Колодочка, Г.І.Кулик, Т.В.Куликова, Л.С.Ліхіна, В.Є.Лобурець, Н.А.Лукомська, Н.Ю.Мірза-Авак'янц, О.Б.Мірошніченко, А.О.Момот, Т.В.Нагорна, Л.А.Нестуля, О.О. Нестуля, Л.М.Новохатько, А.О.Овсяницький, В.М.Орлов, В.О.Пархоменко, В.О.Пашенко, Н.І.Пироженко, І.М.Рева, І.Ф.Рибаков, М.І.Самойленко, О.П.Самойленко, Р.І.Стовбун, М.Н.Тарасов, П.М.Тригуб, Т.В.Тронько, І.А.Христенко, Н.Я.Цехмістро, А.С.Черевань, С.П.Юренко.

Кафедра історії України, травень 2011 року

Р.А.Сітарчук

